

1. Abstrakt

V předložené práci zkoumám vztahy morfologických charakteristik schránek evropských suchozemských plžů, prostředí, v kterém tito plži žijí a jejich způsobu života. Vytvořila jsem speciální soubor morfologických znaků, charakteristik prostředí i životních strategií suchozemských plžů z literárních zdrojů. Tento soubor byl spojen s unikátními daty ze sběrů podél severojižního gradientu Evropy a dané morfologické charakteristiky jednotlivých druhů byly zprůměrovány na populace vzorkových lokalit. Takto vytvořený soubor byl analyzován vícerozměrnou lineární regresí (GLM). V práci ukážu, že na barevný vzor má vliv zeměpisná šířka a vyskytuje se hlavně u plžů s širší schránkou. Široká schránka se vyskytuje také především u plžů s hladkým povrchem schránky a mělčími švy. Kalcifikované obústí schránky mají nejvíce plži v nižších nadmořských výškách. Plži se zuby v ústí schránky nebo s žebrováním na ulitě i s větší relativní výškou schránky žijí v oblastech s vyšším obsahem vápníku v hrabance. Hluboké švy na ulitě jsou více zastoupeny na schránkách s vyšší sezonalitou srážek. Právě v oblastech s vyšší sezonalitou srážek najdeme méně plžů s periostrakálními strukturami na schránce, naopak jejich vyšší zastoupení nalezneme v oblastech s větší pokryvností stromového patra. Ve společenstvech dlouhověkových plžů nacházíme méně zástupců se zuby v ústí schránky s žebrováním ulity či periostrakálními ulitami na povrchu schránky. Víceletí plži také mohou mít menší relativní výšku schránky. Naopak velkou relativní výšku mívají dendrofilní nebo skalní plži, ovšem u skalních plžů najdeme i hojně zastoupené plže s plochou schránkou. Dendrofilní plži mají také často na své schránce žebrování oproti tomu terrikolní plži mívají schránky hladké.